

តួនាទី

ការកិច្ចរបស់រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ
និងករណីកិច្ចរបស់ប្រជាពលរដ្ឋ ក្នុងការលើកកម្ពស់
គណនេយ្យភាពតាមបែបប្រជាធិបតេយ្យ

យើងទទួលខុសត្រូវ និងចូលរួមទាំងអស់គ្នា
បើកការអភិវឌ្ឍន៍រីកចម្រើននៅក្នុងមូលដ្ឋានរបស់យើង

សេចក្តីថ្លែងអំណរគុណ

វិទ្យាស្ថានតស៊ូមតិ និងគោលនយោបាយ API សូមថ្លែងអំណរគុណយ៉ាងជ្រាលជ្រៅដល់បុគ្គលិករបស់វិទ្យាស្ថានទាំងអស់ ជាពិសេស ដល់កម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍តាមបែបប្រជាធិបតេយ្យថ្នាក់មូលដ្ឋានដែលបានចំណាយកំលាំងកាយ កំលាំងចិត្ត ខិតខំ ចងក្រងសៀវភៅនេះឡើង។ យើងខ្ញុំក៏សូមថ្លែងអំណរគុណដល់ក្រុមប្រឹក្សា និងគណៈអភិបាលស្រុកសាមគ្គីមានជ័យ ក្នុងខេត្ត កំពង់ឆ្នាំង និងស្រុកមង្គលបុរី ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ ដែលបានចូលរួមផ្តល់មតិយោបល់ព័ត៌មានល្អៗព្រមទាំងរូបថតសម្រាប់ ការចងក្រងសៀវភៅនេះប្រកបដោយអត្ថន័យ និងគួរឱ្យចាប់អារម្មណ៍។

វិទ្យាស្ថានក៏សូមថ្លែងអំណរគុណយ៉ាងជ្រាលជ្រៅផងដែរដល់ម្ចាស់ជំនួយទាំងអស់រួមមាន ដានីដា (DANIDA) អ៊ីអិចឌីន (EED) និងអ៊ីកូ (ICCO) ដែលតែងតែយកចិត្តទុកដាក់ និងគាំទ្រដល់ការតាក់តែង និងបោះពុម្ពផ្សាយសៀវភៅនេះ ក៏ដូចជាឧបត្ថម្ភ ដល់កម្មវិធី និងស្ថាប័នទាំងមូលឱ្យមានដំណើរការរហូតមក។

ផលិតដោយ :

វិទ្យាស្ថានតស៊ូមតិ និងគោលនយោបាយ

ឧបត្ថម្ភដោយ :

មាតិកា

១. សេចក្តីផ្តើម (រចនាសម្ព័ន្ធរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ និងរចនាសម្ព័ន្ធរដ្ឋបាលក្រុង ស្រុក នៅក្នុងទំព័រដែលទំនេរបន្ទាប់ពីមាតិកា)	២
២. តើអ្វីទៅជារដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ?	៥
៣. តើក្រុមប្រឹក្សារាជធានី ខេត្ត ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ ជាអ្នកណា?	៦
៤. តើគណនេយ្យភាពមានន័យដូចម្តេច? (SA source SEILAKA) ហេតុអ្វីត្រូវមានគណនេយ្យភាព? - ខ្សែគណនេយ្យភាព	៧
៥. តើក្រុមប្រឹក្សា និងគណអភិបាលមានតួនាទីអ្វីខ្លះក្នុងការលើកកម្ពស់ឱកាសនៃការចូលរួម និងគណនេយ្យភាពនៅមូលដ្ឋាន? (ដងស្រង់ច្បាប់អនុក្រឹត្យ និងប្រកាសនានា និងករណីសិក្សាខ្លីៗ) បូកទាំងក្រុមប្រឹក្សាឃុំ	៩
៦. តើប្រជាពលរដ្ឋអាចចូលរួមក្នុងការងាររដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិដោយរបៀបណាខ្លះ?	១១
❖ ចូលរួមក្នុងវេទិកាសាធារណៈ	១២
❖ ចូលរួមក្នុងកិច្ចប្រជុំប្រចាំខែរបស់ក្រុមប្រឹក្សា និងកិច្ចប្រជុំសាធារណៈនានារបស់ក្រុមប្រឹក្សា (តើប្រជាពលរដ្ឋអាចចូលរួមប្រជុំបានទេបើសិនជាស្រុកមិនបានអញ្ជើញ?)	១២
❖ ចូលរួមក្នុងដំណើរការកសាងផែនការអភិវឌ្ឍឃុំ និងស្រុក	១៣
❖ ចូលរួមក្នុងការផ្តល់យោបល់ តាមដាន ត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃការអនុវត្តការងារ (របាយការណ៍ លទ្ធផលការងារ ការសន្យានានា...)	១៤
❖ (គំរូនៃការសរសេរឯកសារនានា ការត្រៀមខ្លួននានាមុនពេលចូលរួមសកម្មភាពនានារបស់ក្រុមប្រឹក្សា)	១៤

សេចក្តីផ្តើម

ក្រុមប្រឹក្សាស្រុកដែលបានបង្កើតឡើងដោយការបោះឆ្នោតស្របតាមច្បាប់ស្តីពី ការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាធានី ក្រុមប្រឹក្សាខេត្ត ក្រុមប្រឹក្សាក្រុង ក្រុមប្រឹក្សាស្រុក ក្រុមប្រឹក្សាខណ្ឌ គឺជាតំណាងសាធារណៈជាអ្នកការពារ និងជាអ្នកបម្រើឱ្យផលប្រយោជន៍របស់ប្រជាពលរដ្ឋទាំងអស់ក្នុងដែនសមត្ថកិច្ចរបស់ខ្លួន ។

ឃុំសង្កាត់ ជារដ្ឋបាលដែលត្រូវបានបោះឆ្នោតជ្រើសរើសដោយផ្ទាល់ពីប្រជាពលរដ្ឋគឺជាតំណាងឱ្យសំឡេងរបស់ប្រជាពលរដ្ឋ ។ ហេតុនេះ ឃុំ សង្កាត់ត្រូវធានាថា តម្រូវការអភិវឌ្ឍន៍នានានៅក្នុងដែនសមត្ថកិច្ចរបស់ខ្លួនត្រូវបានធ្វើឱ្យសម្រេចដោយខ្លួនឯងផ្ទាល់ ឬ ដោយរដ្ឋបាលប្រភេទផ្សេងទៀតនៃរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិផ្នែកលើមុខងារនានាដែលត្រូវបានផ្ទេរឱ្យថ្នាក់រដ្ឋបាលនោះ ។ លើសពីនេះទៀត ឃុំ សង្កាត់ត្រូវជំរុញឱ្យក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ មានគណនេយ្យភាពចំពោះប្រជាពលរដ្ឋតាមរយៈការចូលរួមនៅក្នុងយន្តការនៃការធ្វើសេចក្តីសម្រេចនានា ដូចជាភាពជាតំណាងនៅក្នុងគណៈកម្មាធិការសម្របសម្រួលបច្ចេកទេស និងតាមរយៈសិទ្ធិទទួលបានព័ត៌មាន សិទ្ធិតាមដាន និងសិទ្ធិទទួលបានរបាយការណ៍ស្តីពីសកម្មភាពនានារបស់រដ្ឋបាលប្រភេទផ្សេងទៀតនៃរដ្ឋបាល ថ្នាក់ក្រោមជាតិ និងតាមរយៈយន្តការគណនេយ្យភាពនានាដែលមានការរៀបចំនូវវិធានការចាំបាច់ដើម្បីបង្កើនការចូលរួម ការប្រមូលមតិកែលម្អពីមូលដ្ឋាន និងការផ្តល់ឱកាសស្នើសុំក្នុងការទទួលបានផលប្រយោជន៍ពីកិច្ចអភិវឌ្ឍនានារបស់ប្រជាពលរដ្ឋក្រីក្រ ជនពិការ ជនជាតិដើមភាគតិច ស្ត្រី កុមារ និងក្រុមដែលមានតំណាង តិចផ្សេងៗទៀត ។

ដូច្នេះ វិទ្យាស្ថានគតិយុតិ និងគោលនយោបាយរៀបចំចងក្រងសៀវភៅនេះឡើង ដើម្បីដកស្រង់នូវចំណុចសំខាន់ៗនៃតួនាទីភារកិច្ចរបស់ក្រុមប្រឹក្សាថ្នាក់ក្រោមជាតិ ជាពិសេស ក្រុមប្រឹក្សាស្រុកក្នុងការលើកកម្ពស់គណនេយ្យភាព និងការចូលរួមនៅមូលដ្ឋានក្នុងគោលបំណងរួមចំណែកបង្កើនចំណេះដឹងបន្ថែមដល់រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ ចូលរួមលើកកម្ពស់អភិបាលកិច្ចតាមបែបប្រជាធិបតេយ្យ និងធ្វើឱ្យសម្រេចបាននូវគោលដៅ និងគោលបំណងរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍តាមបែបប្រជាធិបតេយ្យនៅថ្នាក់ក្រោមជាតិ ។

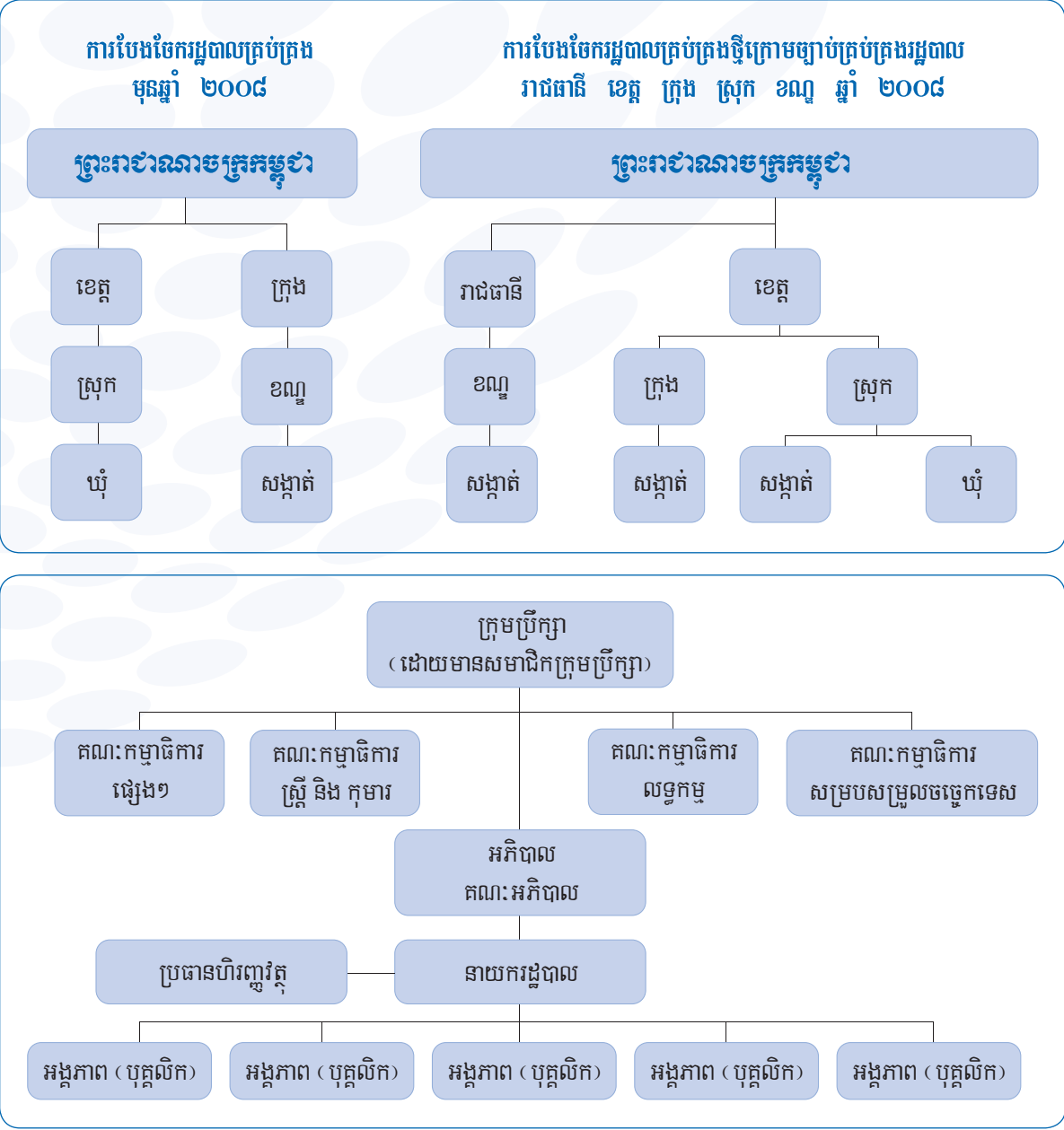

តើរចនាសម្ព័ន្ធគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាល ថ្នាក់ក្រោមជាតិថ្មីមានរូបរាងដូចម្តេច?

ក្រោយពីការបោះឆ្នោតអសកល (បោះឆ្នោតដោយក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់) ដើម្បីជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សារាជធានី ខេត្តក្រុង ស្រុកខណ្ឌរួមក ទម្រង់របស់រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិក៏បានកែប្រែដែលមានរូបរាងដូចខាងក្រោម ៖

តើរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ សំដៅទៅលើអ្វី?

រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិសំដៅលើក្រុមប្រឹក្សា និងគណៈអភិបាលរាជធានី ខេត្ត ក្រុង ស្រុកខណ្ឌ (អនក្រ ២១៦ មាត្រា ២)
និងរដ្ឋបាលឃុំសង្កាត់ ។

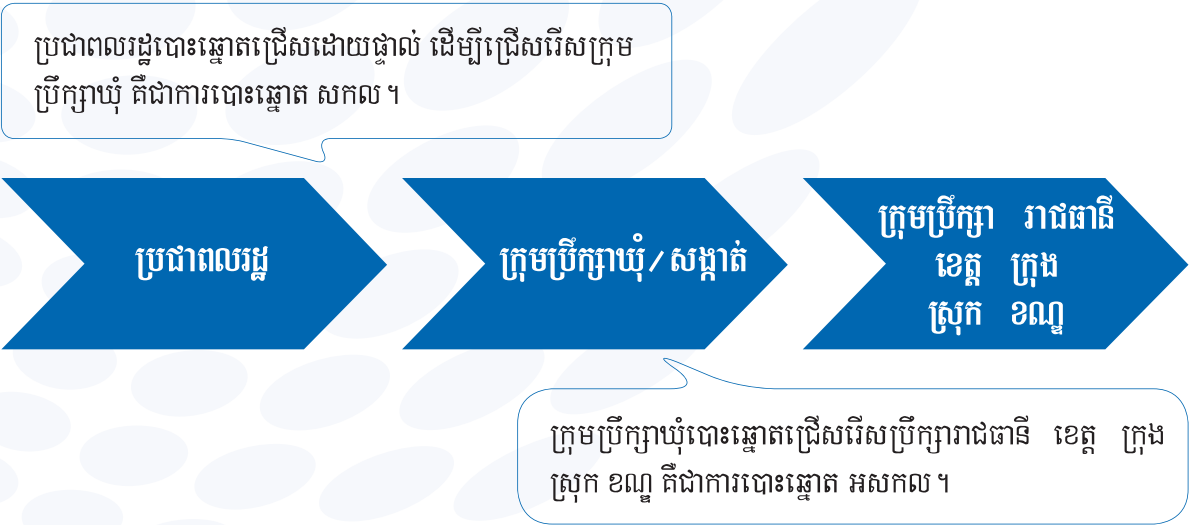

តួនាទី ភារកិច្ចរបស់រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ និងករណីកិច្ច
របស់ប្រជាពលរដ្ឋក្នុងការលើកកម្ពស់គណនេយ្យភាពតាមបែបប្រជាធិបតេយ្យ

តើក្រុមប្រឹក្សារាជធានី ខេត្ត ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ បង្កើតឡើងដោយរបៀបណា?

ក្រោយពីកំណែទម្រង់ថ្នាក់ក្រោមជាតិ រចនាសម្ព័ន្ធ និងការគ្រប់គ្រងនៅថ្នាក់ខេត្ត និងថ្នាក់ស្រុកត្រូវបានកែសម្រួល ហើយ ក្រុមប្រឹក្សារាជធានី ខេត្ត ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ ត្រូវបានជ្រើសរើសដោយការបោះឆ្នោតអសកល ។

តួនាទី ភារកិច្ចរបស់រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ និងករណីកិច្ចរបស់ ប្រជាពលរដ្ឋក្នុងការលើកកម្ពស់គណនេយ្យភាពតាមបែបប្រជាធិបតេយ្យ

តើគណៈអភិបាលរាជធានី ខេត្ត ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌកើតឡើងដោយរបៀបណា?

គណៈអភិបាលរាជធានី និងខេត្ត

- អភិបាល** តែងតាំងដោយព្រះរាជក្រឹត្យ
- អភិបាលរង** តែងតាំងដោយអនុក្រឹត្យ

គណៈអភិបាល ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ

- អភិបាល** តែងតាំងដោយព្រះរាជក្រឹត្យ
- អភិបាលរង** តែងតាំងដោយប្រកាស

ក្រុមប្រឹក្សា និងគណៈអភិបាល	
ក្រុមប្រឹក្សា	គណៈអភិបាល
បោះឆ្នោតដោយសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់	តែងតាំងដោយរាជរដ្ឋាភិបាល
មានអាណត្តិ ៥ ឆ្នាំ	មានអាណត្តិ ៤ ឆ្នាំ
ធ្វើសេចក្តីសម្រេចសំរាប់ដែនដីរបស់ខ្លួន	អនុវត្តសេចក្តីសម្រេចដែលក្រុមប្រឹក្សាធ្វើ
មានគណនេយ្យភាពចំពោះប្រជាពលរដ្ឋ និងរាជរដ្ឋាភិបាល	មានគណនេយ្យភាពចំពោះក្រុមប្រឹក្សា
ពិនិត្យមើលការងារគណៈអភិបាល	រាយការណ៍ជូនក្រុមប្រឹក្សាជាប្រចាំ
អនុម័តផែនការ និងថវិកាអភិវឌ្ឍន៍	រៀបចំផែនការ និងថវិកាអភិវឌ្ឍន៍ ដើម្បីឱ្យក្រុមប្រឹក្សាពិនិត្យ
អាចស្នើសុំបញ្ឈប់ការងារអភិបាល/អភិបាលរង	អនុវត្តតាមសេចក្តីសម្រេចរបស់ក្រុមប្រឹក្សា

តើគណនេយ្យភាពមាតិកាស័យប្លង់ម្តេច?

គឺជាកាតព្វកិច្ចរបស់អ្នកដែលទទួលបាននូវការទទួលខុសត្រូវ និងសិទ្ធិអំណាចដើម្បីឆ្លើយបំភ្លឺ និងទទួលខុសត្រូវចំពោះទង្វើនានារបស់ខ្លួន រួមទាំងផលវិបាកដែលកើតឡើងពីទង្វើទាំងនោះ។ (គ.ជ.អ.ប ២០១០)

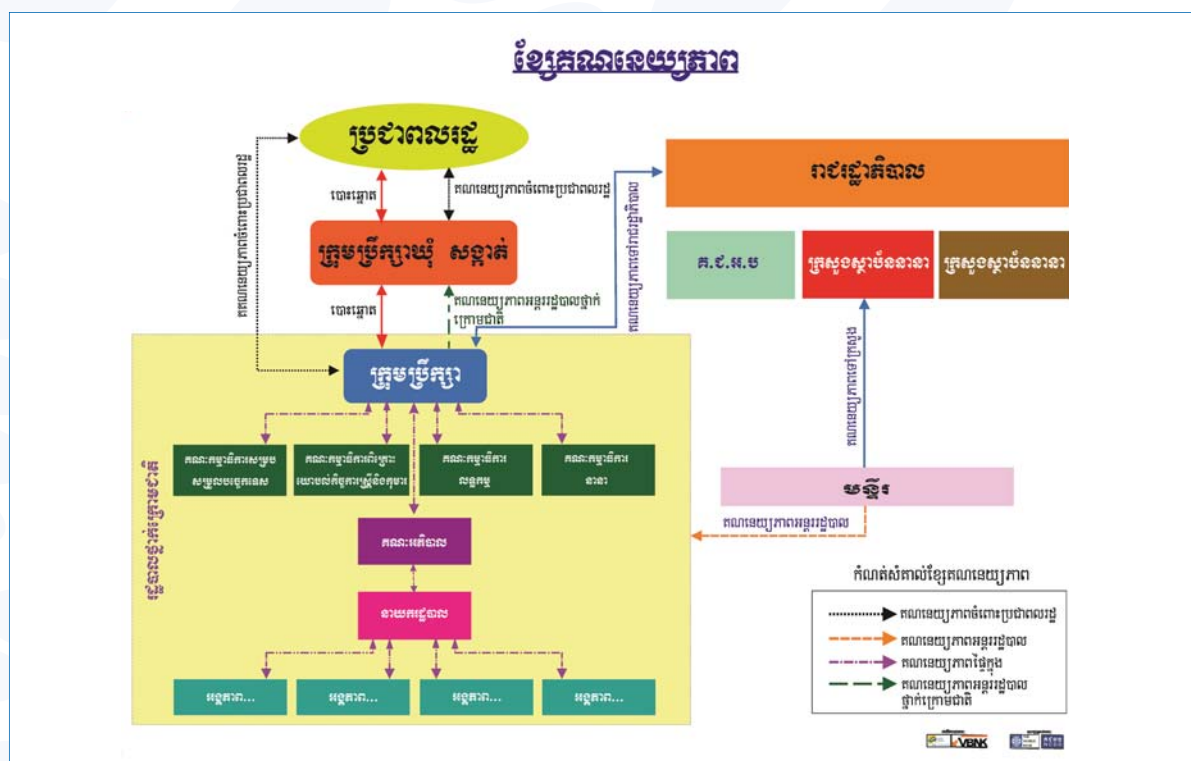

តួនាទី ភារកិច្ចរបស់រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ និងករណីកិច្ចរបស់ប្រជាពលរដ្ឋក្នុងការលើកកម្ពស់គណនេយ្យភាពតាមបែបប្រជាធិបតេយ្យ

តើគណនេយ្យភាពតាមបែប ប្រជាធិបតេយ្យមានន័យដូចម្តេច?

គណនេយ្យភាពតាមបែបប្រជាធិបតេយ្យមិនមែនមានន័យត្រឹមតែជាការចូលរួមរបស់ប្រជាពលរដ្ឋប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែវាជាមធ្យោបាយនានាដែលតម្រូវឱ្យក្រុមប្រឹក្សាដែលជាប់ឆ្នោតត្រូវស្តាប់នូវតម្រូវការរបស់ប្រជាពលរដ្ឋ និងសហគមន៍ និងត្រូវបញ្ចូលនូវតម្រូវការរបស់សាធារណជនដែលមានលក្ខណៈផ្សេងៗគ្នា និងពេលខ្លះមានភាពប្រទាញប្រទង់នៅក្នុងការពិភាក្សា និងការសម្រេចរបស់ក្រុមប្រឹក្សា។ ដូច្នេះ ការចូលរួមរបស់ប្រជាពលរដ្ឋមានន័យថា មិនគ្រាន់តែស្តាប់តម្រូវការប្រជាពលរដ្ឋប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែវាជាដំណើរការដែលក្រុមប្រឹក្សាត្រូវពន្យល់បកស្រាយអំពី ការសម្រេចរបស់ខ្លួនដល់ប្រជាពលរដ្ឋ និងសហគមន៍វិញផងដែរ។ ក្នុងដំណើរការនៃការចូលរួមរបស់ប្រជាពលរដ្ឋតម្រូវឱ្យក្រុមប្រឹក្សានៃរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិជួបប្រជុំជាទៀងទាត់ជាមួយប្រជាពលរដ្ឋ និងក្រុមអ្នកទទួលបាននានា អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល អង្គការសង្គម ស៊ីវិល វិស័យឯកជន ព្រមទាំងតាមរយៈការប្រជុំជាសាធារណៈផងដែរ។ ដូចនេះ ការបង្កើតឡើងនូវក្រុមប្រឹក្សានៅថ្នាក់ក្រោមជាតិ បានធ្វើឱ្យមានការផ្លាស់ប្តូរដ៏ជ្រាលជ្រៅនូវខ្សែគណនេយ្យភាពរបស់រដ្ឋបាលនានានៃរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ។

ក្រុមប្រឹក្សាថ្នាក់ក្រោមជាតិត្រូវបាន គណនេយ្យភាពដូចម្តេចខ្លះ?

១. គណនេយ្យភាពចំពោះប្រជាពលរដ្ឋ :

សំដៅទៅលើគណនេយ្យភាពរវាងរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិជាមួយប្រជាពលរដ្ឋក្នុងដែនសមត្ថកិច្ចរបស់ខ្លួនដែលមានដូចជា:

- ❖ រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិឆ្លើយតបទៅនឹងតម្រូវការអាទិភាពរបស់ប្រជាពលរដ្ឋ ជាពិសេស ស្ត្រី កុមារ ក្រុមជនងាយរងគ្រោះ និងជនជាតិដើមភាគតិច និងផ្តល់សេវាសាធារណៈប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ។
- ❖ រៀបចំឱ្យមានយន្តការសម្រាប់ការចូលរួមរបស់ប្រជាពលរដ្ឋនៅក្នុងដំណើរការការរៀបចំ និងអនុវត្តផែនការ និងថវិកា និងសេចក្តីសម្រេចនានារបស់រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ ។
- ❖ រៀបចំឱ្យមានយន្តការសម្រាប់ការពារសិទ្ធិមនុស្ស និងផលប្រយោជន៍របស់ប្រជាពលរដ្ឋ និងផ្តល់ព័ត៌មានដល់ប្រជាពលរដ្ឋឱ្យបានច្បាស់លាស់ទាន់ពេលវេលា និងទៀងទាត់ ។

២. គណនេយ្យភាពសង្គម :

គឺសំដៅទៅលើសកម្មភាព និងយន្តការនានាដែលប្រជាពលរដ្ឋអាចប្រើប្រាស់ ដើម្បីទាមទារឱ្យរដ្ឋមានគណនេយ្យភាពចំពោះខ្លួន ព្រមទាំងសកម្មភាពរបស់រដ្ឋាភិបាល សង្គមស៊ីវិល និងតួអង្គដទៃទៀតក្នុងការលើកកម្ពស់ការអនុវត្តនូវសកម្មភាព និងយន្តការទាំងនោះ ។

■ ■ ■ តួនាទី ភារកិច្ចរបស់រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ និងករណីកិច្ចរបស់ប្រជាពលរដ្ឋក្នុងការលើកកម្ពស់គណនេយ្យភាពតាមបែបប្រជាធិបតេយ្យ

៣. គណនេយ្យភាពខ្សែទទឹង :

សំដៅលើខ្សែគណនេយ្យភាពរវាងមន្ទីរ អង្គភាពនានារបស់ក្រសួង ស្ថាប័នជាតិជាមួយរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិដែលប្រតិបត្តិ នៅក្នុងដែនសមត្ថកិច្ចរបស់រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិនោះ ។

៤. គណនេយ្យភាពខ្សែបណ្តោយ :

សំដៅទៅលើខ្សែគណនេយ្យភាពរវាងរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិជាមួយក្រសួង ស្ថាប័នថ្នាក់ជាតិ ឬ រវាងមន្ទីរ អង្គភាពរបស់ ក្រសួង ស្ថាប័នដែលប្រតិបត្តិនៅក្រោមជាតិជាមួយក្រសួងស្ថាប័នសាមី ។

៥. គណនេយ្យភាពផ្ទៃក្នុង :

គឺសំដៅលើគណនេយ្យភាពនៅក្នុងអង្គការចាត់តាំងមួយរបស់រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ ឬ នៅក្នុងរង្វង់រដ្ឋបាលមួយនៃរដ្ឋបាល ថ្នាក់ក្រោមជាតិ ។ ឧទាហរណ៍:

- ❖ គណនេយ្យភាពរវាងគណៈអភិបាល និងការិយាល័យនានានៅក្នុងក្រុង ឬ ស្រុកជាមួយក្រុមប្រឹក្សាក្រុង ឬ ស្រុកនោះ ។
- ❖ គណនេយ្យភាពនៅក្នុងរវង់ខេត្តមួយ ឬ គណនេយ្យភាពនៅក្នុងរង្វង់នៃការិយាល័យសាលាស្រុកណាមួយ ។

៦. គណនេយ្យភាពផ្នែកគោលនយោបាយ :

សំដៅទៅលើគណនេយ្យភាពរបស់អ្នកជាប់ឆ្នោតចំពោះប្រជាពលរដ្ឋ ឬ ម្ចាស់ឆ្នោតតាមរយៈការបំពេញតួនាទីនៅក្នុងអំឡុង អំណត្តិរបស់ខ្លួន ។

៧. គណនេយ្យភាពផ្នែកច្បាប់ :

សំដៅទៅលើគណនេយ្យភាពចំពោះមុខច្បាប់ និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តនានាជាធរមាន ។

៨. គណនេយ្យភាពផ្នែករដ្ឋបាល :

សំដៅទៅលើគណនេយ្យភាពដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការរៀបចំប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រង នីតិវិធីប្រតិបត្តិ និងនិយាមការងាររបស់បុគ្គលិក និងអង្គការចាត់តាំងទៅតាមឋានានុក្រម ។

៩. គណនេយ្យភាពផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ :

សំដៅទៅលើគណនេយ្យភាពដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការរៀបចំប្រព័ន្ធ និងនីតិវិធីនៃការគ្រប់គ្រងថវិកា និងហិរញ្ញវត្ថុស្របទៅតាម ច្បាប់ និងគោលការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ ។

១០. គណនេយ្យភាពអន្តររដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ :

គឺសំដៅទៅលើគណនេយ្យភាពរវាងរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ ឬ រវាងអង្គការចាត់តាំងនានានៃរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិដែល មានប្រភេទដូចគ្នា ឬ ប្រភេទពីរផ្សេងគ្នា ។ ឧទាហរណ៍ :

- ❖ គណនេយ្យភាពរវាងរដ្ឋបាលរាជធានី ខេត្ត ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ ចំពោះរដ្ឋបាលឃុំ សង្កាត់
- ❖ គណនេយ្យភាពរវាងគណៈអភិបាល និងក្រុមប្រឹក្សាស្រុក “ក” និង ស្រុក “ខ”

១១. គណនេយ្យភាពអន្តររដ្ឋបាល :

គឺសំដៅទៅលើគណនេយ្យភាពរវាងក្រសួង មន្ទីរ ស្ថាប័ននានាជាមួយនឹងរដ្ឋបាលនានានៃរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ ។

តើក្រុមប្រឹក្សា និងគណៈអភិបាលមានតួនាទីអ្វីខ្លះក្នុងការ លើកកម្ពស់ធានានូវទីកាសនៃការចូលរួម និងគណនេយ្យភាព នៅមូលដ្ឋាន? (ច្បាប់អនុក្រឹត្យ និងប្រកាសនានា និងករណីសិក្សាខ្លីៗ) ឬក៏ទាំងក្រុមប្រឹក្សាឃុំ

គោលការណ៍នៃការអភិវឌ្ឍន៍តាមបែបប្រជាធិបតេយ្យ តម្រូវឱ្យក្រុមប្រឹក្សាដែលជាប់ឆ្នោតនៅតាមថ្នាក់រដ្ឋបាលនានានៃរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិតំណាងឱ្យសហគមន៍នៅមូលដ្ឋានរបស់ខ្លួនមានការឆ្លើយតប និងមានគណនេយ្យភាពចំពោះសហគមន៍នៅមូលដ្ឋានលើការងារដែលក្រុមប្រឹក្សាទាំងនោះអនុវត្តមុខងាររបស់ខ្លួន។ ដើម្បីសម្រេចបាននូវបេសកកម្មទាំងនេះ ក្រុមប្រឹក្សានៃរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិត្រូវទទួលបានអំណាច និងធនធានចាំបាច់រួមមាន ធនធានមនុស្ស ធនធានហិរញ្ញវត្ថុ សមត្ថភាព រូបវន្ត និងសមត្ថភាពតាមផ្លូវផ្សេងៗ ដើម្បីក្រុមប្រឹក្សាទាំងនោះធ្វើសេចក្តីសម្រេចក្នុងការអនុវត្តការងារនានាសម្រាប់បម្រើផលប្រយោជន៍របស់សហគមន៍នៅមូលដ្ឋាន។

ដូចដែលមានចែងក្នុងមាត្រា ២៣ មាត្រា ២៧ មាត្រា ៦៤ និងមាត្រា ៧០ នៃច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលឃុំ សង្កាត់ និងមាត្រា ៣៨ មាត្រា ៤១ មាត្រា ៤៣ មាត្រា ៦៨ និងមាត្រា ១៦៦ នៃច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលរាជធានី ខេត្ត ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ គឺជាមូលដ្ឋានគ្រឹះក្នុងការធានាឱ្យមានការពិគ្រោះយោបល់ជាមួយប្រជាពលរដ្ឋ ការផ្តល់សិទ្ធិដល់សាធារណជនក្នុងការទទួលព័ត៌មាន និងតម្លាភាពជាទូទៅ និងជាមូលដ្ឋានគ្រឹះដើម្បីឆ្ពោះទៅរកការសម្រេចបាននូវគណនេយ្យភាពនៅថ្នាក់មូលដ្ឋាន។ បទប្បញ្ញត្តិទាំងនេះតម្រូវឱ្យរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ ជាពិសេស ក្រុមប្រឹក្សានានារៀបចំនូវវិធានការមួយចំនួនដូចខាងក្រោម ៖

- ❖ រៀបចំប្រជុំជាសាធារណៈរបស់ក្រុមប្រឹក្សាឱ្យបានទៀតទាត់ ដោយមានរៀបចំឱ្យមានប្រតិទិនប្រជុំប្រចាំខែច្បាស់លាស់ពេញមួយឆ្នាំ រួចផ្សព្វផ្សាយជាសាធារណៈអំពីប្រតិទិនព្រមទាំងរបៀបវារៈ និងឯកសារសំខាន់ៗផ្សេងៗដែលពាក់ព័ន្ធដើម្បីធានាថាសាធារណៈជនអាចទទួលព័ត៌មាន និងចូលរួម។
- ❖ ការពិគ្រោះយោបល់ជាមួយប្រជាពលរដ្ឋរាល់ដំណើរការរៀបចំផែនការអភិវឌ្ឍន៍ និងការធ្វើសេចក្តីសម្រេចនានាទាក់ទងទៅនឹងផលប្រយោជន៍របស់ប្រជាពលរដ្ឋ។
- ❖ បង្កើតឱ្យគណៈកម្មាធិការនានា ដើម្បីផ្តល់យោបល់ដល់ក្រុមប្រឹក្សាដែលគណៈកម្មាធិការទាំងនោះគួរមានតំណាងរបស់ប្រជាពលរដ្ឋចូលរួម ជាពិសេស គណៈកម្មាធិការលទ្ធកម្ម ដើម្បីត្រួតពិនិត្យមើលសុចរិតភាពភាពបើកចំហ តម្លាភាព និងភាពត្រឹមត្រូវក្នុងកិច្ចការលទ្ធកម្មទាំងអស់របស់រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ។
- ❖ ការអនុញ្ញាត ជំរុញ លើកទឹកចិត្តឱ្យប្រជាពលរដ្ឋអាចពិនិត្យឯកសារសំខាន់ៗរបស់ក្រុមប្រឹក្សានៅការិយាល័យនៃរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ អាចស្នើសុំឯកសារនានារបស់ក្រុមប្រឹក្សាដោយមិនគិតថ្លៃ និងអាចទទួលបានព័ត៌មានតាមមធ្យោបាយនានាដូចជា តាមរយៈការព័ត៌មានសាធារណៈរបស់រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិជាដើម។ ការផ្សព្វផ្សាយជាសាធារណៈនូវរាល់ព័ត៌មានសាធារណៈទាំងឡាយ ដូចជា របាយការណ៍ សេចក្តីសម្រេចនានា និងការអនុវត្តការងាររបស់រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ។
- ❖ ចេញដីកា និងសេចក្តីសម្រេចនានា ដើម្បីបំរើផលប្រយោជន៍ដល់ប្រជាពលរដ្ឋ ឧទាហរណ៍ដូចជា ដីកាការពារ និងការថែរក្សាការពារបរិស្ថាន និងធនធានធម្មជាតិ សេចក្តីសម្រេចទទួលស្គាល់សហគមន៍មូលដ្ឋាន សេចក្តីសម្រេចស្តីពីការបញ្ឈប់អំពើល្មើសផ្សេងៗ ។ល។
- ❖ បង្កើត និងពង្រឹងគណៈកម្មការដោះស្រាយទំនាស់ក្រៅប្រព័ន្ធតុលាការ និងដោយស្របបញ្ហាជូនប្រជាពលរដ្ឋ ដោយយុត្តិធម៌ តម្លាភាព និងប្រសិទ្ធភាព។

■ ■ ■ តួនាទី ភារកិច្ចរបស់រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ និងករណីកិច្ចរបស់ប្រជាពលរដ្ឋក្នុងការលើកកម្ពស់គណនេយ្យភាពតាមបែបប្រជាធិបតេយ្យ

តើប្រជាពលរដ្ឋអាចចូលរួមក្នុងការងារ រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិដោយរបៀបណាខ្លះ?

ដើម្បីធ្វើឱ្យការអនុវត្តច្បាប់ និងកំណែទម្រង់រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិមានប្រសិទ្ធភាព និងទទួលបានជោគជ័យ ប្រជាពលរដ្ឋ
មានសិទ្ធិ និងតួនាទីដូចខាងក្រោម៖

ច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលឃុំ សង្កាត់ និងច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលរាជធានីខេត្ត ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ បានចង្អុលបង្ហាញ
នូវ គឺជាមូលដ្ឋានគ្រឹះក្នុងការធានាឱ្យមានការពិគ្រោះយោបល់ជាមួយប្រជាពលរដ្ឋ ការផ្តល់សិទ្ធិដល់សាធារណជនក្នុងការទទួល
ព័ត៌មាន និងតម្លាភាពជាទូទៅ ។ បទប្បញ្ញត្តិទាំងនេះបានផ្តល់ និងចង្អុលបង្ហាញនូវឱកាសមួយចំនួនសំរាប់ប្រជាពលរដ្ឋ សង្គម
ស៊ីវិល ដើម្បីចូលរួមក្នុងសកម្មភាពរបស់រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ និងកិច្ចការអភិវឌ្ឍន៍ក្នុងន័យពង្រឹងគណនេយ្យភាពនៅថ្នាក់
មូលដ្ឋាន ។ ឱកាសទាំងនោះរួមមាន ៖

- ❖ ការប្រជុំជាសាធារណៈរបស់ក្រុមប្រឹក្សា ។
- ❖ ប្រជុំពិគ្រោះយោបល់ជាមួយពលរដ្ឋ ក្នុងការរៀបចំផែនការអភិវឌ្ឍន៍ និងការធ្វើអង្កេតនានា ។
- ❖ ប្រជាពលរដ្ឋមានសិទ្ធិ និងតួនាទីចូលរួមវេទិកាសាធារណៈរបស់ក្រុមប្រឹក្សា ក្រុង ស្រុក ខេត្ត ដើម្បីលើកតម្រូវការ និង
បញ្ហានានាដើម្បីស្វែងរកការគាំទ្រ និងដំណោះស្រាយ ។
- ❖ ប្រជាពលរដ្ឋមានសិទ្ធិទៅមើលព័ត៌មាន សាកសួរ និងស្វែងរកព័ត៌មានសាធារណៈ ពីក្រុមប្រឹក្សា និងគណៈអភិបាល
ក្រុង ស្រុក ខេត្តទៅតាមនីតិវិធីរដ្ឋបាល និងដោយផ្ទាល់ ។ ហើយប្រជាពលរដ្ឋក៏មានសិទ្ធិផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មានទាំងនោះ
បន្តផងដែរ បើព័ត៌មាននោះទាក់ទងទៅនឹងសិទ្ធិ និងជីវភាពរស់នៅប្រចាំថ្ងៃរបស់ពួកគាត់ ។
- ❖ ប្រជាពលរដ្ឋអាចដាក់សំណើទៅក្រុមប្រឹក្សាក្រុង ស្រុក ដើម្បីឱ្យជួយអន្តរាគមន៍ និងដោះស្រាយបញ្ហា ឬ វិវាទនានា
ដូចជាវិវាទដីធ្លីជាដើម ។
- ❖ ប្រជាពលរដ្ឋជាទីប្រឹក្សាពិគ្រោះយោបល់ដល់ក្រុមប្រឹក្សា ក្រុមប្រឹក្សាខេត្ត ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ នៅក្នុងដំណើរការកសាង
ផែនការ និងអនុវត្តផែនការអភិវឌ្ឍន៍របស់ខ្លួន (មាត្រា ៣៨) ។
- ❖ ប្រជាពលរដ្ឋអាចធ្វើជាទីប្រឹក្សាឱ្យគណៈកម្មាធិការ ឬ អនុគណៈកម្មការនានារបស់ក្រុមប្រឹក្សា (ឧទាហរណ៍ គណៈកម្មាធិការ
ពិគ្រោះយោបល់ស្ត្រី និងកុមារ លទ្ធកម្ម... (មាត្រា ២០, ៧៧, ១៣៨ នៃអនុក្រឹត្យលេខ ២១៨) ។

ការផ្តល់ព័ត៌មានត្រួតពិនិត្យសហគមន៍ (ផ្នែក ២០១០)

ដើម្បីអនុញ្ញាតឱ្យអង្គការសង្គមស៊ីវិលអាចអនុវត្តការត្រួតពិនិត្យបានល្អលើដំណើរការនៃការពិភាក្សា ទាមទារឱ្យក្រុមប្រឹក្សាផ្តល់ឱកាសឱ្យសាធារណជនអាចទទួលបាននូវព័ត៌មានតាមរយៈការផ្សព្វផ្សាយអំពី ទិន្នន័យផែនការ កំណត់ហេតុពិភាក្សារបស់ក្រុមប្រឹក្សា ការសម្រេចរបស់ក្រុមប្រឹក្សា និងរបាយការណ៍ស្តីពីវឌ្ឍនភាព និងលទ្ធផលនៃការអនុវត្ត។ ទន្ទឹមនឹងការប្រើប្រាស់យន្តការថ្នាក់ជាតិសម្រាប់ការត្រួតពិនិត្យ និងការពិនិត្យនីត្យានុកូលភាពនៅមានយន្តការផ្សេងៗទៀតជាច្រើនដែលអនុញ្ញាតឱ្យប្រជាពលរដ្ឋផ្តល់យោបល់ត្រឡប់ដល់រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ និងអាជ្ញាធរផ្សេងទៀតពាក់ព័ន្ធនឹងការអនុវត្ត

របស់ខ្លួន។ ការផ្តល់យោបល់ត្រឡប់នេះ អាចមានទម្រង់បី គឺ ៖

- ១) **យន្តការទទួលពាក្យបណ្តឹងតវ៉ា** : យន្តការនេះអនុញ្ញាតឱ្យបុគ្គលម្នាក់ៗផ្តល់នូវយោបល់ត្រឡប់ ដោយមិនបង្ហាញឈ្មោះតាមរយៈការប្រើប្រាស់ប្រអប់គណនេយ្យភាព ដើម្បីប្តឹងតវ៉ា និងរាយការណ៍អំពីអំពើខុសឆ្គងផ្នែករដ្ឋបាល និងភាពអយុត្តិធម៌។ យន្តការនេះបាន និងកំពុងអនុវត្តដោយឃុំ សង្កាត់ ហើយដំណើរការនេះចាំបាច់ត្រូវបានបន្ត និងពង្រីកដល់ក្រុង ស្រុក និងរាជធានី ខេត្តបន្ថែមទៀត។
- ២) **ការផ្តល់យោបល់ដោយផ្ទាល់ និងដោយតារាងដាក់ពិន្ទុពីសំណាក់អ្នកប្រើប្រាស់នូវសេវាជាក់លាក់របស់ក្រុមប្រឹក្សា** : ក្រុមប្រឹក្សាអាចរៀបចំឱ្យមានការផ្តល់យោបល់ត្រឡប់ពីអ្នកប្រើប្រាស់សេវានានា។ ការផ្តល់យោបល់ត្រឡប់ប្រភេទនេះ អាចធ្វើឡើងបានពីគ្រប់អ្នកប្រើប្រាស់សេវា ឬ អ្នកទទួលបានផលទាំងអស់នៅតាមតំបន់ជាក់លាក់នីមួយៗ។
- ៣) **ការផ្តល់យោបល់ដោយផ្ទាល់ និងដោយតារាងដាក់ពិន្ទុពីសំណាក់ប្រជាពលរដ្ឋទូទៅ** : ការផ្តល់យោបល់ត្រឡប់ប្រភេទនេះមានភាពលំបាកជាងប្រភេទផ្សេងៗ ពីព្រោះយើងមិនអាចសិក្សាស្ទាបស្ទង់ជាមួយប្រជាពលរដ្ឋទាំងអស់បានឡើយ ហើយការជ្រើសរើសសំណាកសម្រាប់ការស្ទាបស្ទង់មតិត្រូវការនូវជំនួយបច្ចេកទេស ដើម្បីធានាថា សំណាកទាំងនោះអាចតំណាងឱ្យប្រជាពលរដ្ឋទាំងអស់។

ចូលរួមក្នុងវេទិកាសាធារណៈ

(មាត្រា ៦៥-មាត្រា ១២១ : អនុក្រឹត ២១៦)

ក្នុងអំឡុងខែមិថុនានៃឆ្នាំនីមួយៗក្រុមប្រឹក្សាក្រុង និងស្រុកនឹងរៀបចំវេទិកាផ្សព្វផ្សាយ និងពិគ្រោះយោបល់នៅតាមឃុំ និងតាមសង្កាត់ក្នុងស្រុករបស់ខ្លួន។ វេទិកាផ្សព្វផ្សាយ និងពិគ្រោះយោបល់នេះ ចូលរួមដោយក្រុមប្រឹក្សាស្រុក គណៈអភិបាលស្រុក សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាសង្កាត់ក្នុងស្រុក តំណាងសហគមន៍ប្រជាពលរដ្ឋ ឬ/និងអ្នកពាក់ព័ន្ធដទៃទៀតតាមការសម្រេចពីក្រុមប្រឹក្សាស្រុក។ វេទិកានេះមានគោលបំណង ដើម្បីឱ្យក្រុមប្រឹក្សាស្រុកជម្រាបជូនក្រុមប្រឹក្សាឃុំសង្កាត់ ប្រជាពលរដ្ឋ ឬ/និងអ្នកពាក់ព័ន្ធនានាពីសកម្មភាពរបស់ក្រុមប្រឹក្សាស្រុក ក្នុងចន្លោះពេលពីវេទិកាមួយទៅវេទិកាការឆ្លើយតបចំពោះសំណើសុំព្យួរពន្ធនារបស់ក្រុមប្រឹក្សាឃុំសង្កាត់ ប្រជាពលរដ្ឋ និងអ្នកពាក់ព័ន្ធនានា ការពិភាក្សាស្រាយបំភ្លឺអំពីបញ្ហានានាដល់អ្នកចូលរួម ព្រមទាំងការប្រមូលមតិយោបល់នានាពីអ្នកចូលរួម ដើម្បីលើកកម្ពស់ការឆ្លើយតបចំពោះតម្រូវការរបស់មូលដ្ឋាន។

វេទិកានេះ ជាទូទៅមានរយៈពេលមួយព្រឹក ឬ មួយថ្ងៃ ដោយមានការអញ្ជើញវាគ្មិនពីក្រុមប្រឹក្សាស្រុក ឃុំសង្កាត់ ឬមន្ត្រីជំនាញ ដើម្បីមកបង្ហាញដល់អ្នកចូលរួម និងផ្តល់ដំណោះស្រាយដល់បញ្ហានានាដែលលើកឡើងអំឡុងពេលវេទិកា។ ប្រជាពលរដ្ឋ និងតំណាងសហគមន៍ អាចប្រើប្រាស់ឱកាសសំខាន់នេះ ដើម្បីទទួលបានព័ត៌មានថ្មីៗលើកឡើងនូវកង្វល់ ឬ បញ្ហានានាដែលកំពុងកើតឡើង ហើយមិនទាន់បានដោះស្រាយស្តីពីផ្សេងៗ ជាពិសេស ការអនុវត្តតួនាទីរបស់អង្គការ និងការអនុវត្តកម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍នានា និងចែករំលែកពីបទពិសោធន៍ ឬ ចំណេះដឹងដល់អ្នកចូលរួមផ្សេងៗ។

តើសហគមន៍ត្រូវត្រៀមខ្លួនយ៉ាងដូចម្តេចមុនពេលចូលរួមវេទិការបស់ឃុំ ឬ ស្រុក

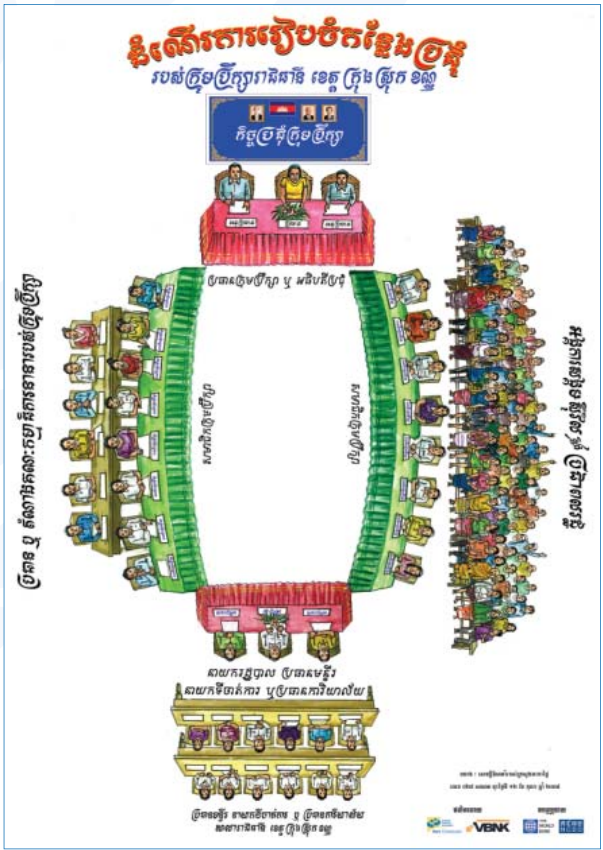
- ❖ ប្រមូលព័ត៌មានតម្រូវការ និងឯកសារនានាដែលពាក់ព័ន្ធតាមរយៈការជួបប្រជុំជាមួយប្រជាពលរដ្ឋនៅតាមក្រុមតូចៗ។
- ❖ សរសេរសំណើជាលាយលក្ខណ៍អក្សរជាស្រេច ប្រសិនបើមានការស្នើសុំណាមួយជាផ្លូវការ។
- ❖ នៅក្នុងវេទិកាសហគមន៍ត្រូវបានលើកទឹកចិត្តឱ្យលើកសំណើ ឬ សួរផ្ទាល់ទៅវាគ្មិន ប៉ុន្តែប្រសិនបើមិនមានឱកាស ឬ មិនរឿងខ្លះមិនហ៊ាននិយាយផ្ទាល់អាចសរសេរជាក្រដាសសំនួរតូចៗហុចផ្ទាល់ឱ្យវាគ្មិន ឬ អ្នកសម្របសម្រួលនៃវេទិកា។
- ❖ ក្រោយវេទិកាត្រូវតាមដានរាល់សេចក្តីសម្រេច ការសន្យានានារបស់វាគ្មិន ថាតើដំណើរការដល់ណាហើយ? តើលទ្ធផលយ៉ាងដូចម្តេចដែរ?...

ចូលរួមក្នុងកិច្ចប្រជុំប្រចាំខែរបស់ក្រុមប្រឹក្សា និងកិច្ចប្រជុំសាធារណៈនានារបស់ក្រុមប្រឹក្សា (តើប្រជាពលរដ្ឋអាចចូលរួមប្រជុំបានទេ បើសិនជាស្រុកមិនបានអញ្ជើញ?)

ជារៀងរាល់ខែ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ និងស្រុក ក្រុមប្រឹក្សាឃុំសង្កាត់ដែលបានជាប់ឆ្នោតមានភារៈកិច្ចប្រជុំប្រជុំអណត្តិប្រចាំខែរបស់ក្រុមប្រឹក្សា។ កិច្ចប្រជុំនេះជាប្រជុំសាធារណៈ ហើយសាធារណៈជន និងសង្គមស៊ីវិលមានសិទ្ធិចូលរួមស្តាប់ និងលើកឡើងនូវគំនិតយោបល់របស់ពួកគេខ្លួន។ ក្រុមប្រឹក្សាត្រូវយកគំនិតយោបល់ទាំងនោះមកពិចារណាដើម្បីធ្វើសេចក្តីសម្រេចចិត្តនានា។

ពេលវេលា និងកាលបរិច្ឆេទកាលវិភាគនៃការប្រជុំទាំងនេះត្រូវប្រជុំសម្រេចដោយក្រុមប្រឹក្សាឃុំ និងស្រុក ហើយជាទូទៅ កាលវិភាគ និងរបៀបវារៈប្រជុំនេះតម្រូវឱ្យឃុំ និងស្រុកប្រកាសលើក្តាត់មាន និងផ្សព្វផ្សាយជាសាធារណៈដើម្បីធានាថា ប្រជាពលរដ្ឋបានទទួលព័ត៌មាន និងត្រៀមខ្លួនចូលរួមក្នុងកិច្ចប្រជុំនេះ។ ជាទូទៅ ការប្រជុំត្រូវបានរៀបចំនៅក្នុងសាលាឃុំនិងសាលាប្រជុំរបស់សាលាស្រុកនីមួយៗ។ លើកលែងតែឃុំមួយចំនួនដែលចង់បង្កើតកាសែតតែងាយស្រួលសំរាប់ប្រជាពលរដ្ឋក្នុងការចូលរួមក្រុមប្រឹក្សាឃុំបានសម្រេចរៀបចំកិច្ចប្រជុំឃុំនេះនៅតាមភូមិនីមួយៗ។

ឧទាហរណ៍៖ ដូចជាឃុំ សេដ្ឋី ឃុំ .....

ដើម្បីឱ្យការចូលរួមនេះមានប្រសិទ្ធភាពសហគមន៍គួរធ្វើដូចម្តេចខ្លះ?

- ❖ ជ្រើសរើសតំណាងសហគមន៍ឱ្យចូលរួមឱ្យបានច្បាស់លាស់ និងទៀតទាត់។ តំណាងសហគមន៍ដែលត្រូវចូលរួមជាតំណាងនោះ គឺជ្រើសរើសឱ្យបាន ពី ២ ទៅ ៣ នាក់ ដើម្បីជ្រើសរើសការអនុវត្តមាន។
- ❖ សហគមន៍ត្រូវមានសៀវភៅមួយក្បាល ដើម្បីកត់ត្រាលំដាប់លំដោយនៃកិច្ចប្រជុំ ហើយគួរមានសាមីមួយ ដើម្បីរក្សារាល់កំណត់ហេតុ និងឯកសារនានាដែលចែកក្នុងកិច្ចប្រជុំ។ ដើម្បីងាយស្រួលតាមដានការអនុវត្តនានា ការរក្សាព័ត៌មានទាំងនេះអាចផ្ទេរបន្តដល់តំណាងផ្សេងទៀតពេល ចូលរួមជំនួស។
- ❖ មុនពេលប្រជុំតំណាងសហគមន៍ដែលចូលរួមប្រជុំជាប់ជាប្រចាំត្រូវរំលឹកឡើងវិញនូវកំណត់ត្រាកាលពីប្រជុំលើកមុន ដើម្បីស្វែងយល់ឱ្យបានជាមុន និងប្រមូលព័ត៌មានដែលពាក់ព័ន្ធ ឬ លទ្ធផលរីកចម្រើននៅសហគមន៍ដែលជាលទ្ធផលនៃការអនុវត្តន៍របស់អាជ្ញាធរមូលដ្ឋានដើម្បីធ្វើការវាយតម្លៃការងារនិងកោតសរសើរនិងថ្លែងអំណរគុណស្នាដៃរបស់ អាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន។
- ❖ ក្រោមពេលប្រជុំត្រូវតាមដានអំពីលទ្ធផលសេចក្តីសម្រេចនានានៃអង្គប្រជុំ។

■ ■ ■ តួនាទី ភារកិច្ចរបស់រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ និងករណីកិច្ចរបស់ប្រជាពលរដ្ឋក្នុងការលើកកម្ពស់គុណនេយ្យភាពតាមបែបប្រជាធិបតេយ្យ

ប្រជាពលរដ្ឋមានសិទ្ធិទៅមើលព័ត៌មាន សាកសួរ និងស្វែងរកព័ត៌មានសាធារណៈ

ពីក្រុមប្រឹក្សា និងគណៈអភិបាល ក្រុង ស្រុក ខេត្តទៅតាមនីតិវិធីរដ្ឋបាល និងដោយផ្ទាល់។ ហើយប្រជាពលរដ្ឋក៏មានសិទ្ធិ
ផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មានទាំងនោះបន្តផងដែរ បើព័ត៌មាននោះទាក់ទងទៅនឹងសិទ្ធិ និងជីវភាពរស់នៅប្រចាំថ្ងៃរបស់ពួកគាត់។

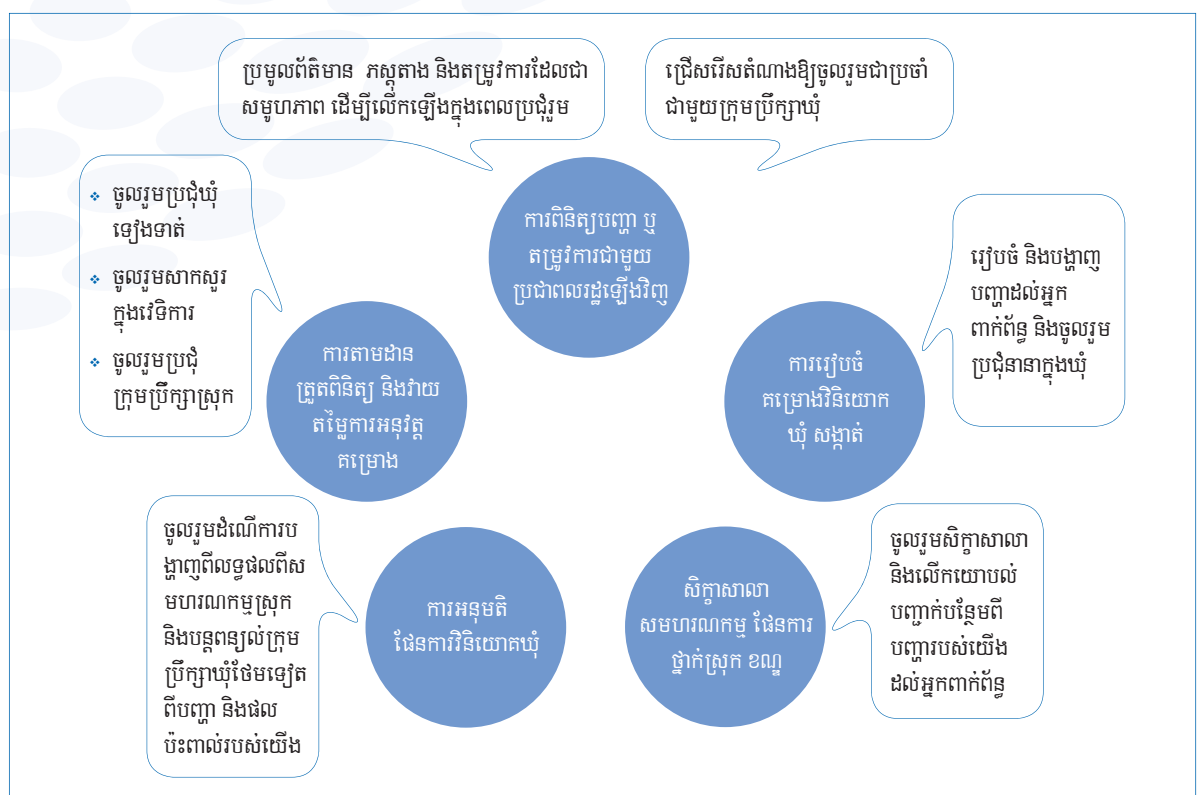
ចូលរួមក្នុងដំណើរការកសាងផែនការអភិវឌ្ឍឃុំ និងស្រុក

ក្នុងដំណើរការកសាងផែនការអភិវឌ្ឍឃុំ ស្រុក ប្រជាពលរដ្ឋក្នុងឃុំ ស្រុក គឺមានទូទៅយ៉ាងសំខាន់ក្នុងការចូលរួមអាចចូលរួមសកម្មភាពប្រជុំកសាងផែនការនានា និងជាប្រភពនៃព័ត៌មានរបស់សហគមន៍ដែលចាំបាច់សំរាប់ដែលក្រុមការងារធ្វើផែនការនិងពឹងផ្អែកលើ ។ ការចូលរួមរបស់ប្រជាពលរដ្ឋកាន់តែច្រើនមានវត្តមានក្នុងដំណើរការកសាងផែនការ និងអនុវត្តផែនការ ការឆ្លើយតបរបស់ផែនការទៅនឹងតំរូវការ និងបញ្ហារបស់ប្រជាពលរដ្ឋ និងលទ្ធផលនៃការអនុវត្តផែនការក៏កាន់តែមានលក្ខណៈគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ និងមានប្រសិទ្ធភាព ។

ជាទូទៅរវាងរាល់ខែ ៦ ឬខែ ៧ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំចាប់ផ្តើមដំណើរការកសាងកម្មវិធីវិនិយោគឃុំប្រចាំឆ្នាំ (ផែនការសកម្មភាព និងថវិកា) ដែលសហគមន៍អាចចូលរួមតាំងពីជំហានទី ១ ដល់ជំហានទី៥នៅក្នុងដំណើរការនេះ ។

គំនូសបំព្រួញនៃឱកាស និងសកម្មភាពចូលរួមរបស់សង្គមស៊ីវិលនៅក្នុងដំណើរការកសាងកម្មវិធីវិនិយោគឃុំសង្កាត់ដូចដែលមានសរសេរនៅក្នុងសេក្តីណែនាំបច្ចេកទេសស្តីពីការកសាងផែនការអភិវឌ្ឍឃុំ ស្រុក បានបង្ហាញពីឱកាសសំរាប់ប្រជាពលរដ្ឋចូលរួម

- ❖ កំណត់បញ្ហា និងតម្រូវការអាទិភាពនានាតាមរយៈការចូលរួមក្នុងដំណើរការកសាងផែនការឃុំ ស្រុក
- ❖ ចូលរួមក្នុងកិច្ចប្រជុំពិគ្រោះយោបល់នានាស្តីពីការកសាងផែនការអភិវឌ្ឍឃុំ ស្រុក ខណ្ឌ និង
- ❖ ចូលរួមក្នុងការតាមដាន និងវាយតម្លៃលើការអនុវត្តផែនការអភិវឌ្ឍន៍

ចូលរួមក្នុងដំណើរការកសាង ផែនការអភិវឌ្ឍន៍ស្រុក ក្រុង

ផែនការអភិវឌ្ឍន៍ស្រុក គឺជាការកសាងផែនការរយៈពេលមួយអណត្តិរបស់ក្រុមប្រឹក្សាក្រុង និងស្រុក ។ អ្នកពាក់ព័ន្ធសំខាន់ៗ ដែលមានតួនាទីភារៈកិច្ចក្នុងកិច្ចការកសាងផែនការអភិវឌ្ឍន៍ស្រុករួមមាន ក្រុមប្រឹក្សាស្រុក គ.ស.ប និងគណៈកម្មាធិការ នានារបស់ក្រុមប្រឹក្សាស្រុក គណៈអភិបាលស្រុក ក្រុមការងារកសាងផែនការអភិវឌ្ឍន៍ និងកម្មវិធីវិនិយោគស្រុក ការិយាល័យ នានានៃសាលាស្រុក ការិយាល័យអង្គភាពនានា ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ ប្រជាពលរដ្ឋ អង្គការសង្គមស៊ីវិល និងវិស័យឯកជន ។

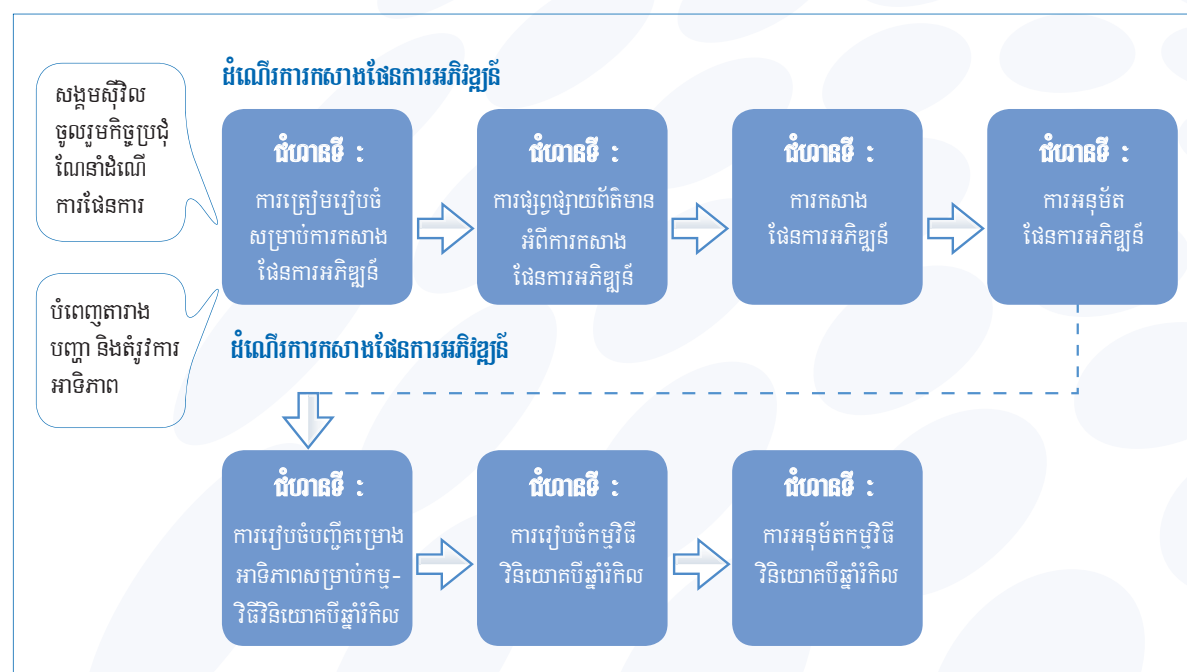
គំនូសបំព្រួញនៃឱកាស និងសកម្មភាពចូលរួមរបស់សង្គមស៊ីវិលនៅក្នុងដំណើរការកសាងផែនការអភិវឌ្ឍន៍ និងផែនការ ៣ ឆ្នាំ វិគីលរបស់ស្រុក ។

អង្គការ

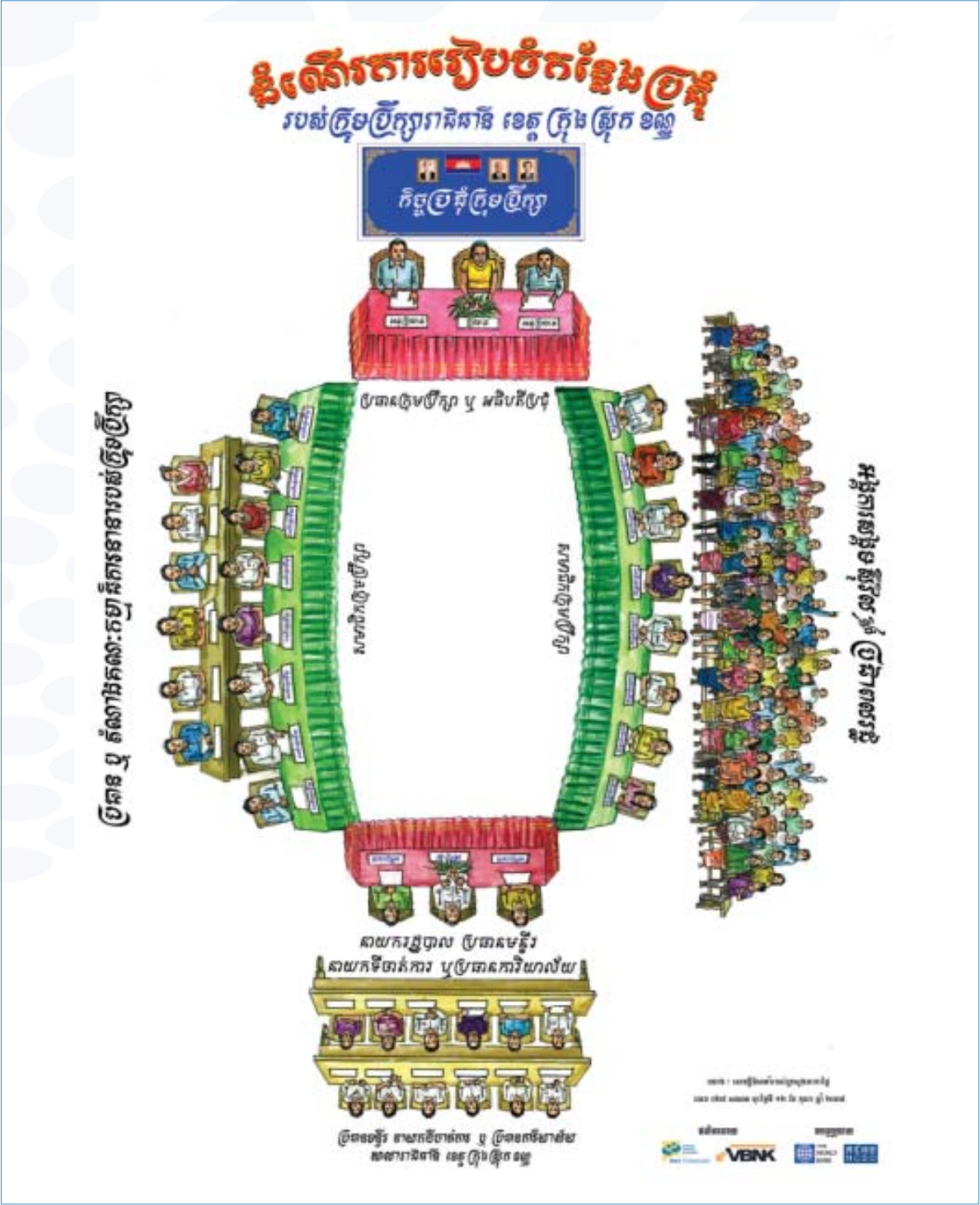
- ❖ ចូលរួម និងផ្តល់នូវព័ត៌មានពាក់ព័ន្ធនឹងការកសាងផែនការអភិវឌ្ឍន៍
- ❖ ចូលរួមក្នុងការវិភាគស្ថានភាព
- ❖ ចូលរួមពិភាក្សា និងពិគ្រោះយោបល់ក្នុងការកសាងផែនការអភិវឌ្ឍន៍

ពលរដ្ឋ

- ❖ កំណត់បញ្ហា និងតម្រូវការអាទិភាពនានា តាមរយៈការចូលរួមក្នុង ដំណើរការកសាងផែនការឃុំ សង្កាត់
- ❖ ចូលរួមកិច្ចប្រជុំពិគ្រោះយោបល់នានាស្តីពីការកសាងផែនការអភិវឌ្ឍន៍
- ❖ ចូលរួមតាមដាន និងវាយតម្លៃលើការអនុវត្តផែនការអភិវឌ្ឍន៍

គំរូនៃការសរសេរឯកសារឆានា ការត្រៀមខ្លួនឆានាមុន ពេលចូលរួមសកម្មភាពឆានាបស់ក្រុមប្រឹក្សា

Designed by Graphic Roots: www.graphicroots.com.kh

ភ្នំពេញវិទ្យា អាគារលេខ ១២៤ ជាន់ទី២ បន្ទប់លេខ ២០៦ ផ្លូវលេខ ៣៨៨
សង្កាត់ទួលស្វាយព្រៃ១ ខណ្ឌចំការមន រាជធានីភ្នំពេញ ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ទូរស័ព្ទលេខ: (+៨៥៥) ២៣ ២១៣ ៤៨៦ / ទូរសារលេខ: (+៨៥៥) ២៣ ២១៣ ៤៨៧
អ៊ីម៉ែល: apioffice@apiinstitute.org
គេហទំព័រ: www.apiinstitute.org